

**ПЛАН-КОНСПЕКТ (КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ)
для проведення заняття із тактичної підготовки з особовим складом 5-ї
навчальної групи навчальної пожежно-рятувальної частини**

Тема: «Гасіння пожеж на об'єктах з наявністю вибухових речовин».

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації НС, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмій і навичок керування силами і засобами при ліквідації НС.

Час проведення: 1 год.

Місце проведення: навчальний клас.

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект (конспект-лекції).

Нормативно-правові акти і література:

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року №5403-VI;
2. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж»;
3. Наказ МВС від 15.06.2017 № 511 «Порядок організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту» .
4. Наказ МНС України від 07.05.2007 № 312 «Про затвердження правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України».

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 2 хв.:
 - перевірка присутніх;
 - оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 3 хв.:
 - перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 35 хв.
 - Питання, які вивчатимуться:
 - 1) Гасіння пожеж на об'єктах з наявністю вибухових речовин;
 - 2) Гасіння пожеж на об'єктах із наявністю піротехнічних виробів.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
<p>1) Гасіння пожеж на об'єктах з наявністю вибухових речовин</p> <p>1. Обстановка, що може скластися під час пожеж на об'єктах з наявністю піротехнічних виробів та ВР, у тому числі гасіння пожеж на базах, складах та арсеналах зі зброєю:</p> <ul style="list-style-type: none"> вибухи, що супроводжуються ударною хвилею, високотемпературним викидом газів (полум'я), виділенням отруйних газів; руйнування будівель чи окремих їх частин; пошкодження зовнішнього та внутрішнього протипожежних водопроводів, стаціонарних засобів гасіння, технологічного обладнання, пожежно-рятувальної техніки; завалення джерел водопостачання, доріг і під'їздів до об'єкта, швидке поширення вогню, виникнення нових осередків пожежі та вибухів; ураження працюючих на пожежі уламками конструкцій та ударною хвилею, опіки й отруєння токсичними продуктами горіння. <p>2. Під час гасіння пожежі на об'єктах з наявністю вибухових речовин КГП зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> організувати взаємодію з адміністрацією об'єкта (об'єктовими протипожежними формуваннями); оцінити загрозу вибуху та його можливі наслідки, розміри небезпечної зони, місцезнаходження та кількість ВР, способи та можливість їх евакуації, стан технологічного обладнання та установок пожежогасіння; провести розвідку без установки пожежно-рятувальних автомобілів на джерела водопостачання до визначення ступеня загрози вибуху, створити резерв сил і засобів, особовий склад та техніку розташовувати на безпечній відстані від місця пожежі; установити на випадок загрози вибуху єдиний сигнал відходу особового складу в безпечну зону; утворити Штаб на пожежі, долучити до його складу представників адміністрації та фахівців об'єкта, організувати через адміністрацію об'єкта (населеного пункту) пункти медичної допомоги; залучити фахівців об'єкта для проведення інструктажу особового складу щодо заходів безпеки та особливостей гасіння пожежі; визначити вид вогнегасних речовин для гасіння ВР чи ліквідації наслідків вибуху, можливість виділення небезпечних хімічних речовин та засоби захисту від них; організувати гасіння пожежі із залученням мінімальної кількості особового складу, який може перебувати в небезпечній зоні; прийняти рішення про негайну евакуацію особового складу і техніки на безпечну відстань від місця можливого вибуху у разі отримання інформації за результатами розвідки або від працівників об'єкта щодо горіння ВР; використовувати для гасіння розпилену воду або піну, не допускати використання компактних струменів води. Якщо є 	<p>Дати під запис.</p>

необхідність подачі стволів «А» або лафетних стволів, необхідно врахувати ступінь чутливості ВР до детонації від удару компактних струменів води;

проводити охолодження технологічного обладнання одночасно з гасінням пожежі, за можливості евакуювати ВР;

прокладати рукавні лінії в місцях, захищених стінами будинків і споруд, на відкритих ділянках місцевості роботи проводити під захистом техніки, переносних щитів тощо;

ужити заходів для інтенсивного охолодження та розгерметизації герметичних апаратів у разі горіння твердих ВР, які там знаходяться, якщо є можливість - подати вогнегасні речовини всередину цих апаратів;

передбачити резервний варіант розгортання сил і засобів від джерел протипожежного водопостачання, розташованих за зоною можливого ураження;

організувати розвідку та безперервне спостереження за зміною обстановки на пожежі, насамперед за поруч розташованими найбільш завантаженими ВР складськими приміщеннями та спорудами, для своєчасного уточнення меж небезпечної зони та виведення за її межі особового складу і техніки;

виставити в безпечній зоні постових із засобами пожежогасіння для ліквідації осередків пожежі, що можуть виникнути під час вибуху.

2) Гасіння пожеж на об'єктах із наявністю піротехнічних виробів

1. Обстановка, що може скластися під час пожеж на об'єктах з наявністю піротехнічних виробів:

загроза травмування, опіків і отруєння токсичними продуктами горіння особового складу;

пошкодження техніки та пожежно-технічного обладнання;

вибухи з подальшим розльотом піротехнічних виробів на поряд розташовані будинки та споруди відстанню до 200 м;

велика кількість людей, які потрапляють у зону ураження, та складність їх евакуації;

швидке поширення вогню, виникнення нових осередків пожежі за межами об'єкта;

складність подачі засобів пожежогасіння та вогнегасних речовин до осередку горіння.

2. Під час гасіння пожежі на об'єктах з наявністю піротехнічних виробів КГП зобов'язаний:

утворити Штаб на пожежі, включити до його складу представників адміністрації та фахівців об'єкта, створити оперативні дільниці;

організувати взаємодію з адміністрацією об'єкта;

оцінити загрозу вибухів та їх можливих наслідків;

провести розвідку, визначити розміри зони ураження під час розльоту піротехнічних виробів, місцезнаходження та кількість піротехнічних виробів, способи та можливість їх евакуації;

Дати під запис.

<p>визначити наявність та можливість застосування установок пожежогасіння;</p> <p>провести евакуацію людей, які потрапляють у зону ураження, найбільш безпечними шляхами;</p> <p>провести розвідку без установки пожежно-рятувальних автомобілів на джерела водопостачання до визначення ступеня загрози вибуху, створити резерв сил і засобів, весь особовий склад та техніку розташовувати на безпечній відстані від місця пожежі;</p> <p>залучити за потреби працівників правоохоронних органів для недопущення сторонніх осіб до можливої зони ураження;</p> <p>установити пожежно-рятувальні автомобілі на джерела водопостачання поза зоною можливого ураження;</p> <p>організувати пости та дозори із засобами пожежогасіння для недопущення нових осередків горіння на об'єктах і територіях можливої зони ураження;</p> <p>установити єдиний сигнал відходу особового складу в безпечну зону;</p> <p>забезпечити захист особового складу від ураження піротехнічними виробами;</p> <p>визначити вид вогнегасних речовин для гасіння піротехнічних виробів, можливість виділення небезпечних хімічних речовин та засоби захисту від них, не допускати використання компактних струменів води;</p> <p>організувати гасіння пожежі із залученням мінімальної кількості особового складу, який може перебувати в небезпечній зоні;</p> <p>прокладати рукавні лінії в місцях, захищених стінами будинків і споруд, на відкритих ділянках місцевості роботи проводити під захистом техніки, переносних щитів тощо.</p>	<p>Дати під запис.</p>
---	------------------------

4. Закріплення вивченого матеріалу

– 2 хв.:

Питання для закріплення:

- 1) Збір та виїзд за сигналом «Тривога» та прямування до місця виклику;
- 2) Розвідка пожежі. Рятування людей на пожежі;
- 3) Оперативне розгортання сил та засобів. Гасіння пожеж;
- 4) Згортання сил і засобів та повернення до місця постійної дислокації.

5. Підведення підсумків

– 3 хв.:

- вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги;
- оголосити оцінки;
- відповісти на запитання.